

O hrepenenju kot izbiri

Po približno sedmih letih se je Cankarjeva drama *Lepa Vida* vrnila na slovenske odre. Uprizoritev v režiji Mihe Nemca in v koprodukciji **SNG Nova Gorica**, SSG Trst in Prešernovega gledališča Kranj samosvoje potuje po Cankarjevi dramski pesnitvi in se precej lahkotno ozira po pokrajinah hrepenenja.

NOVA GORICA, TRST, KRANJ ▶ Pred gledalcem se namreč razpira bogata igra brez odvečnosti. Uprizoritev se v začetku odmika od interpretacije hrepenenja kot usode in njegove uresničitve, končne izpolnitve v smrti. Namesto tega podaja danes morda še bolj pretresljivo vizijo hrepenenja kot nečesa poljubnega, podvrženega izbiri posameznika. V takšni interpretaciji hrepenenje izgubi usodnostni naboj. Druga režijska intervencija se kaže v navezavi hrepenenja na ljubezen. Tudi ta vez je zdaj izjemno razrahljana.

Dioniz (igra ga **Matija Rupel**) je pobraten z Mrvo (zapitega pisarja igra **Blaž Valič**), Damjanom (statičnega, opešanega, resigniranega, a še vedno z iskro radosti do življenja ga upodobi **Borut Veselko**) in Poljancem (**Blaž Setnikar**) - pravzaprav le eden od ozirajočih se v hipotetično življenje. Ob Vidinem odhodu ne trpi zelo. Pa tudi sicer je njegovo jadikovanje ob odhodu izbranega ubogo v primerjavi z razbolenimi dušami vse moške družbe.

Lepa Vida v interpretaciji **Maje**

Nemec še podpre to pomensko konstrukcijo, iz katere je razvidno, da je hrepenenje vraščeno v človeško bivanje, a ga je hkrati mogoče disciplinirati do neslutnih razsežnosti. Vida do Dioniza ni zaupna, ob odhajanju mu ne šepče besed kot bližnjemu, ki bi ga vendarle težkega srca zapuščala. Zdi se, da za svojo odločitev sprejema polno odgovornost, njene replike so v prvem dejanju bolj akt spodbude in radosti kakor tolažbe in prigovarjanja. Iz njih pa prav zato veje tudi sebičnost. Vida Maje Nemec ni preveč sočutna, četudi je ljubeča, iz usmerjenosti njenega pogleda v uresničitev hrepenenja pa raste eteričnost.

Scensko se med tremi deli, ki jih predstava ohranja glede na strukturo drame, prelivata svetloba in mrak; do tega pride z medsebojnim součinkovanjem kostumov (delo **Bjanke Adžić Ursulov**), svetlobe (oblikoval jo je **Samo Oblokar**) in scene (**Niki Bonetti** in **Anamarija Cej**).

Poseben poudarek velja nameniti igralski interpretaciji vseh an-

gažiranih igralcev in izrekanju (lektor predstave je **Srečko Fišer**). Stavki so izrečeni vsakič z ustreznimi poudarki, sledijo ritmu predstave, ki je namensko počasen, vendar izjave dramskih oseb v prostor padajo z zares visoko intenziteto.

Trije deli uprizoritve so bolj kot dramska pesnitev ali izpoved hibrid drame, lirike in epa, pri čemer zadnji prevladuje (dramaturgija je delo **Nejca Valentija**). Dogajanje se vrši počasi, a intenzivno. K temu poleg omenjenih igralcev prispevajo **Alida Bevk** kot Milena, **Luka Cimprič** kot Dolinar, **Aljoša Terovšek** kot Zdravnik, **Dušanka Ristić** kot Mati in trio, ki ga sestavljajo pevki **Zvezdana Novaković** in **Tea Vidmar** ter igralec **Primož Forte**. Glasbene aranžmaje, ki celoto zanesljivo podpirajo in v hrepenenje vnašajo tudi radost, so delo makedonske zasedbe Foltin.

Omeniti velja še igro simbolov, rožo v laseh, ki postane v drugem dejanju domači dekor (kot Dolinarjevo hrepenenje, četudi bolezensko?), pa čevlje pred mizo-brvjo, ki glavno vlogo odigrajo ob izteku Poljančevega življenja. In horizont, ki se oži do skromnega plapolajočega pasu zavese in s katerim tudi Poljanec nazadnje dočaka dokončno uresničitev hrepenenja.

ANJA BAJDA

Matija Rupel upodobi Dioniza, Maja Nemec pa Lepo Vido.